

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturvårdsenheten
Lennart Olsson
010-2245450

Beslut
2013-11-13

Diarienummer
511-16536-2012

Sida
1(7)

Beslut om bildande av naturreservatet Öjersbyns gammelskog i Åmåls kom- mun

Innehåll

Beslut om bildande m.m.
Syfte
Beslut om föreskrifter
Beskrivning av naturreservatet
Planeringsbakgrund
Ärendets handläggning
Skälen för beslut
Upplysningar

Bilagor

Bilaga 1. Beslutskarta
Bilaga 2. Översiktskarta
Bilaga 3. Skötselplan
Bilaga 4. Sakägarförteckning
Bilaga 5. Besvärshänvisning O4
Bilaga 6. Sändlista

Administrativa uppgifter

Namn:	Naturreseptatet Öjersbyns gammelskog
NVR ID	2033270
Län:	Västra Götalands län
Kommun:	Åmål
Ungefärlig mittpunkt	6552640 – 366000 (Sweref 99)
Fastigheter och ägare:	Enligt sakägarförteckning, bilaga 4
Nyttjanderättsinnehavare:	Enligt sakägarförteckning, bilaga 4
Areal (ha):	8,2
Förvaltare:	Länsstyrelsen i Västra Götaland
Naturgeografisk region:	Vänerslätterna
Objektskategori:	U1, Barr-naturskog nedan gränsen för fjällnära område
IUCN-kategori:	Ia, Strikt naturreseptat

Beslut om bildande m.m.

Länsstyrelsen förklarar det område som avgränsats på kartan i bilaga 1 som naturreservat. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808).

Naturreservatets gränser ska märkas ut i terrängen.

Namnet ska vara Naturreservatet Öjersbyns gammelskog.

Länsstyrelsen fastställer skötselplanen i bilaga 3. Beslutet är fattat med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m..

Syfte

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara och utveckla en värdefull naturmiljö i form av gammal naturbarrskog;
- säkerställa och på sikt öka tillgången till döda träd och död ved;
- bevara livsmiljöer för skyddsvärda arter som tallticka, knärot och andra arter knutna till gamla skogar;
- bevara ett föga påverkat område av betydelse för landskapsbild och närrekreation;
- bevara en kulturhistoriskt intressant miljö.

Syftet ska tryggas genom att:

- skogen huvudsakligen lämnas till fri utveckling;
- landskapsbilden och de orörda land- och våtmarksmiljöerna skyddas mot fysisk exploatering;
- förekomsten av rödlistade arter följs upp och riktade skötselinsatser sker vid behov;
- information om områdets kulturhistoria presenteras och kulturlämningar lyfts fram.

Beslut om föreskrifter

Länsstyrelsen beslutar att följande föreskrifter ska gälla i naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden (7 kap 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Uppföra byggnad eller anläggning.
2. Anlägga väg, luft- eller markledning, stängsel eller hägnad.
3. Anordna upplag, utföra fyllning eller tippning.
4. Borra, spränga, gräva, schakta, dikesrensa, dämna eller bedriva täkt av något slag, ej heller husbehovstäkt.
5. Avverka, gallra, röja, plantera eller utföra annan skogsbruksåtgärd.

6. Ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle.
7. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel.

Föreskrifter enligt A ovan gäller inte i följande fall:

- När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför åtgärder som behövs för naturreservatets vård och skötsel.
- Vid underhåll av befintliga vägar.

B. Föreskrifter om skyldighet att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att förvaltaren:

1. Märker ut naturreservatet i terrängen.
2. Genomför undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.
3. Gallrar ut unggran i den mån markägaren inte, efter samråd med förvaltaren, själv utför dessa åtgärder.

I den till detta beslut hörande skötselplanen (bilaga 3) framgår i detalj var anordningar ska utföras och åtgärder vidtas.

C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet (7 kap 30 §)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Framföra motordrivet fordon annat än i samband med uttransport av fällt vilt med s.k. älgdagare eller motsvarande.
2. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda, stående eller omkullfallna träd och buskar.
3. Utplantera främmande växt- eller djurart.

Föreskrifter enligt C ovan gäller inte i följande fall:

- När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför åtgärder som behövs för naturreservatets vård och skötsel.
- Vid transporter för skogs- och jordbrukets behov med fordon på samfärdig väg i området.

Beskrivning av naturreservatet

Öjersbyns gammelskog är ett exempel på en barrblandskog som fått utvecklas relativt fritt under lång tid. Spontansådd skog som är 120 år eller äldre är numera sällsynt i det sydsvenska skogslandskapet och har därför vissa bevarandevärden generellt. Områdets specifika naturvärden är främst knutna till de gamla tallarna som finns i hela beståndet samt de äldre granar som finns i sänkor och kanten av den centrala sumpskogen. Genom att området skyddas och i huvudsak lämnas till fri utveckling kan tillgången till död och döende ved öka och naturvärdena i området utvecklas.

Större delen av området är klassat som nyckelbiotop. Området är opåverkat av modernt skogsbruk och har förvalts av kyrkan efter en donation i mitten av 1900-talet. En stor del av den äldsta skogen är belägen på bergbunden

mark där trädskiktet karakteriseras av träd med grova grenverk och grov bark samt spridda torrakor och hålträd. Ställvis förekommer inslag av gran, björk, rönn och asp.

Påfallande är den rika förekomsten av skägglav och tagellav som draperar många av träden. De signalarter eller andra skyddsvärda arter som förekommer i reservatet är alla knutna till gammal barrskog eller äldre barrträd. Här finns bland annat de rödlistade arterna tallticka och knärot.

Området är också av visst kulturhistoriskt intresse. Fastigheten donerades till kyrkan 1957 av den s.k. mosskungen P-A Larsson. I området som ligger nära Åmåls tätort finns också en del välutnyttjade stigar. Det utnyttjas för rekreation främst av närboende.

Planeringsbakgrund

Området berörs ej av några riksintressen. Enligt riktlinjerna i gällande översiktsplan skall detta område i huvudsak skyddas från exploatering. En ny översiktsplan håller på att tas fram, i utställningshandlingen daterad september 2013 föreslås ingen förändrad markanvändning i det aktuella området.

Cirka 70 procent av reservatet har klassats som skoglig nyckelbiotop.

Ärendets handläggning

Frågan om skydd av området initierades inom ramen för det s.k. Kometprogrammet genom en anmälan till Skogsstyrelsen. Efter samråd mellan Skogsstyrelsen, markägaren och Länsstyrelsen bestämdes att en värdering skulle göras med utgångspunkt i att området skulle kunna skyddas som naturreservat. En godkänd värdering för intrångsersättning presenterades för markägaren i mars 2013. Ett avtal har upprättats och undertecknats av båda parter.

Åmåls församling har, som berörd mark- och sakägare, förelagts enligt 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m m att yttra sig över förslag till beslut med föreskrifter och skötselplan.

Förslaget till naturreservat har remitterats till Åmåls kommun, Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket och SGU.

SGU har angett att de inget har att erinra mot reservatsbildningen.

Åmåls kommun ställer sig positiv till Länsstyrelsens förslag.

Skogsstyrelsen har inget att erinra mot förslaget.

Närboende och intresseorganisationer har fått förslaget för kännedom och eventuellt yttrande.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Miljömål

Naturreseptatet utgör ett led i arbetet med att uppnå de av riksdagen antagna miljömålen "Levande skogar", "Ett rikt växt- och djurliv" samt "Myllrande våtmarker".

Intresseprövning

Med hänsyn till området värden och naturreseptatets syften kommer pågående markanvändning att avsevärt försvåras. Länsstyrelsen bedömer att området värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreseptat. Föreskrifterna är anpassade till naturreseptatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § MB innebär så begränsade kostnadsmissiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för konsekvensutredning av regelgivning.

Hushållningsbestämmelser

Naturreseptatbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken och med den för området gällande översiktsplanen.

Upplysningar

Dispens från föreskrifterna m.m.

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen medge dispens från föreskrifterna för naturreseptatet. Dispens får dock inte lämnas för åtgärder som strider mot syftet med naturreseptatet. Om det finns synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslutet om naturreseptatet (7 kap 7 § miljöbalken).

Insektsangrepp

Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen kommer efter naturreseptatbildningen att vara statens ansvar.

Gagnvirke

Alla virkessortiment inkl. grenar och toppar (GROT) som tas ut ur området med stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller förvaltaren av naturreseptatet.

Annan lagstiftning gäller som vanligt

Vid sidan av föreskrifterna för naturreservatet gäller annan lagstiftning som vanligt. Lagar och föreskrifter som bedöms vara av särskild betydelse för att syftet med naturreservatet ska uppnås är t.ex. följande:

- Regler om körning i terräng i terrängkörningslagen och terrängkörningsförordningen.
- Regler om fridlysning av växter och djur i miljöbalken och artskydds-förordningen.

Förvaltare och förvaltningsuppgifter

- Förvaltare är Länsstyrelsen i Västra Götaland. Förvaltningen ska ske i samverkan med markägaren.
- Naturreservatets gränser märks ut i terrängen genom förvaltarens försorg enligt anvisningar av Naturvårdsverket.
- Förvaltningen bedrivs enligt den skötselplan som fastställts av Länsstyrelsen. Skötselplanen ska ligga till grund för naturreservatets skötsel och ska vid behov revideras.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i Provinstidningen Dalsland och Nya Wermlandstidningen.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i Länsstyrelsens författningssamling och gäller omedelbart även om de överklagas.

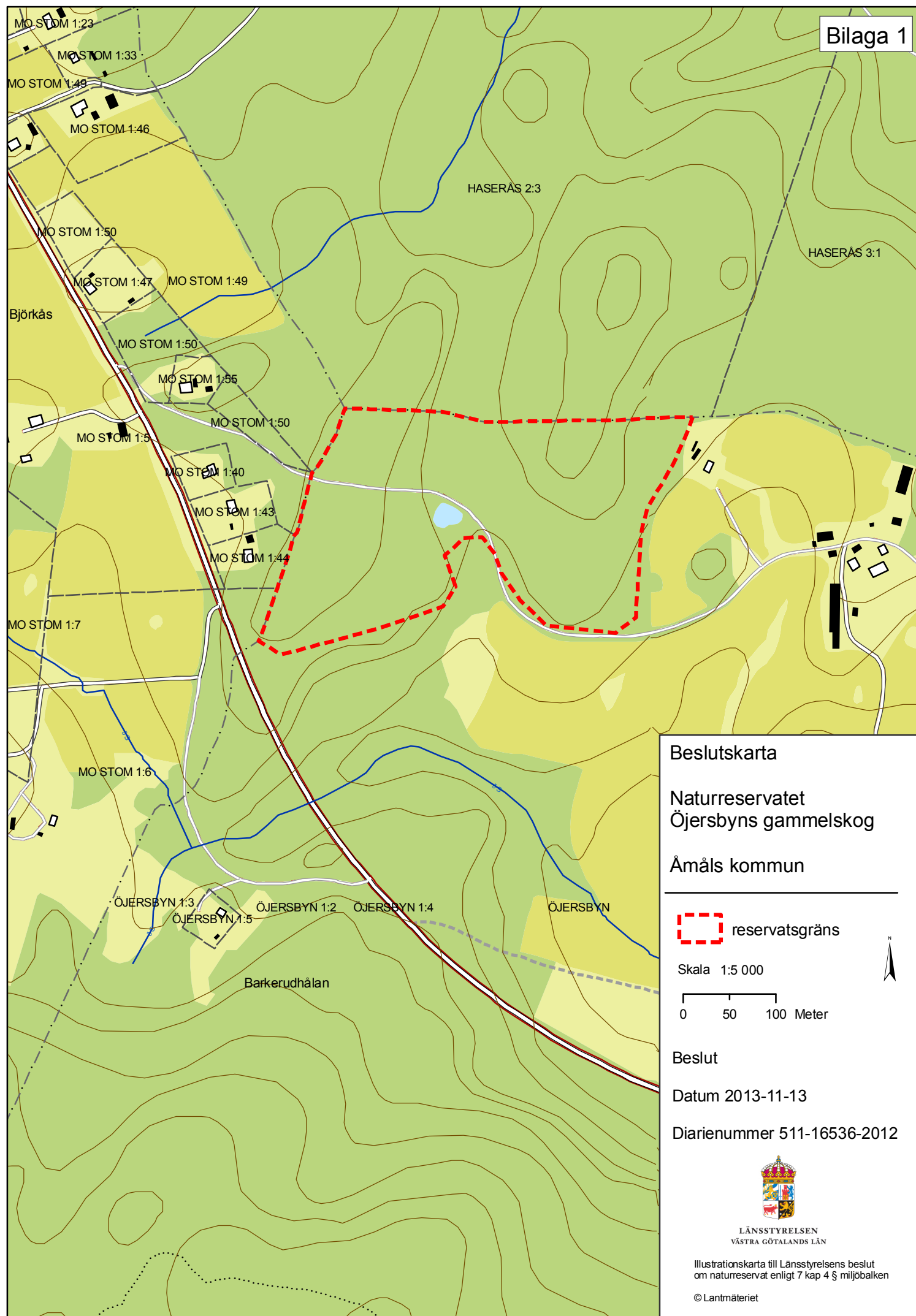
Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bifogat formulär O4.

I detta ärende har länsöverdirektör Agneta Kores beslutat. Lennart Olsson, naturvårdsenheten har varit föredragande. I handläggningen har också deltagit naturvårdsdirektör Sven Swedberg, funktionschef Johan Jannert, antikvarie Lisa Ragnarsson, Matti Lagerblad, samhällsbyggnadsenheten och länsjurist Jonas Ledelius.

Agneta Kores

Lennart Olsson

Besluts-karta

Naturreservatet
Öjersbyns gammelskog

Ämås kommun

 reservatsgräns

Skala 1:5 000

0 50 100 Meter

Beslut

Datum 2013-11-13

Diarienummer 511-16536-2012

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Illustrationskarta till Länsstyrelsens beslut
om naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken

© Lantmäteriet

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Dnr 511-16536-2012
Beslut 2013-11-13

ÖVERSIKTSKARTA

Naturreservatet Öjersbyns gammelskog Åmåls kommun

